

797 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot naturalisatie van *Irena Irma Catharina Baecke* en 19 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 21 April 1948.

WILHELMINA.

797 2

ONTWERP VAN WET

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Irena Irma Catharina Baecke* en 19 anderen, die aan Ons een verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in artikel 2 genoemden voor zoveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 December 1938 (*Staatsblad* No. 204);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Irena Irma Catharina Baecke*, geboren te *Westdorpe* (Zeeland) 7 Augustus 1915, kloosterzuster-onderwijzeres, wonende te *Oudenbosch*, provincie *Noordbrabant*;
- 2°. *Camille Adolphe de Bock*, geboren te *Koewacht* (Zeeland) 15 Augustus 1898, vlasser, wonende te *Koewacht*, provincie *Zeeland*;
- 3°. *Jan Goltz*, geboren te *Baut*, gemeente *Lodz* (Polen) 23 Januari 1896, verzekeringsagent, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;
- 4°. *Dawid Nuchim Graubert*, geboren te *Wola Michowa* (Polen) 20 December 1911, arts, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 5°. *Franz Josef Marie Jirka*, geboren te *Wenen* (Oostenrijk) 31 Januari 1909, handelsreiziger, wonende te *Voorhout*, provincie *Zuidholland*;
- 6°. *Sigmund Herbert Kaufmann*, geboren te *Mannheim* (Duitsland) 29 Maart 1904, kantoorbediende, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 7°. *Alfred Meijer*, geboren te *Hamburg* (Duitsland) 24 September 1891, koopman, wonende te *Naarden*, provincie *Noordholland*;
- 8°. *Eva Marie Martha Michalik*, geboren te *Siemianowitz* (Polen) 19 Juli 1909, moeder-overste, wonende te *Wateringen*, provincie *Zuidholland*;

- 9°. *Ernst Neumann*, geboren te *Breslau* (Duitsland) 23 April 1905, boekhouder, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 10°. *Stanislaus Nowak*, geboren te *Lowencice* (Polen) 5 Mei 1898, zonder beroep, wonende te *Amstenrade*, provincie *Limburg*;
- 11°. *Ilse Henriette Renée Pissowotzki*, geboren te *Zürich* (Zwitserland) 19 Mei 1918, onderwijzeres, wonende te *Batavia* (Nederlandsch-Indië);
- 12°. *Nicolas Pierre Raphaël*, geboren te *Ukkel* (België) 18 Januari 1912, leraar, wonende te *Medan* (Nederlandsch-Indië);
- 13°. *Nandor Ruzsinszky*, geboren te *Pécs* (Hongarije) 30 Mei 1911, meubelmaker, wonende te *Noorddijk*, provincie *Groningen*;
- 14°. *Maria Barbara Sieben*, geboren te *Aken* (Duitsland) 25 Januari 1882, winkelierster, weduwe van *Albert Reinartz*, wonende te *Vaals*, provincie *Limburg*;
- 15°. *Assia Stolberg*, geboren te *Moskou* (Rusland) 10/23 October 1908, weduwe van *Curt Spanier*, wonende te *Deventer*, provincie *Overijssel*;
- 16°. *Pieter Frans Voogt*, geboren te *Djeboes* (Nederlandsch-Indië) 8 April 1917, gemeentearbeider, wonende te *Batavia* (Nederlandsch-Indië);
- 17°. *Karl Heinrich Wehn*, geboren te *'s-Gravenhage* (Zuidholland) 11 Maart 1914, kapper, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie *Zuidholland*.

Artikel 2

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3, tweede en vierde lid, aanhef en onder 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 December 1938 (*Staatsblad* No. 204), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Karl Johann Hügel*, geboren te *Buer* (Duitsland) 27 Augustus 1920, mijnwerker, wonende te *Geleen*, provincie *Limburg*;
- 2°. *Alois Molzer*, geboren te *Wenen* (Oostenrijk) 29 Januari 1909, slagersknecht, wonende te *Boekelo*, gemeente *Enschede*, provincie *Overijssel*;
- 3°. *Hendrik Pieter Scharringhausen*, geboren te *Groningen* (Groningen) 18 November 1902, rijwielmonteur, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*.

Artikel 3

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie.

797 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van *Irena Irma Catharina Baecke* en 19 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De in artikel 1, onder 1°, genoemde verzoekster is te *Westdorpe* in *Zeeuws-Vlaanderen* geboren. Haar vader was van Belgische, haar moeder van Nederlandse herkomst. Zij kreeg een geheel Nederlandse opvoeding en opleiding en is o.m. in het bezit van de hoofdkte en de akte wiskunde. Verzoekster is als onderwijzeres werkzaam. Zij gevoelt zich Nederlandse.

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 2°., is van oorsprong Nederlander. Hij is te Koewacht in Zeeland geboren en vertrok in 1923 naar de Verenigde Staten van Amerika, waar hij in 1933 de Amerikaanse nationaliteit verkreeg. In 1937 is verzoeker in Nederland teruggekeerd en is sedertdien hier te lande woonachtig. Als vlasser heeft hij een bestaan voor zich en zijn gezin.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 3°., is van Pools-Russische herkomst. Hij is sedert September 1920 duurzaam in Nederland woonachtig. Ook voordien had hij van 1917 tot 1919 hier te lande verblijf gehouden. Verzoeker is met een van oorsprong Nederlandse vrouw gehuwd. Hij is ingeburgerd en wenst in Nederland te blijven. Als verzekeringsagent kan hij op voldoende wijze in het onderhoud van 'zich en zijn gezin voorzien.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 4°., is te Wola Michowa (Polen) geboren en bezit de Poolse nationaliteit. Hij heeft te 's-Gravenhage gewoond van 1932 tot 1941, toen hij, ten einde aan deportatie te ontkomen, naar het buitenland is uitgeweken. Na de bevrijding van Frankrijk, waar hij was ondergedoken, heeft verzoeker, die hier te lande medicijnen had gestudeerd, zich ter beschikking gesteld van het Nederlandse Rode Kruis. Na beëindiging van zijn taak was hij van Juli 1946 tot April 1947 als arts werkzaam bij de Amerikaanse bezettingsautoriteiten in Oostenrijk. Hij is thans als arts te Amsterdam gevestigd. Requestrant gevoelt zich hier thuis en wenst te blijven.

De in artikel 1, onder 5°., genoemde verzoeker is van Oostenrijkse herkomst. Hij is te Wenen geboren en kwam op tienjarige leeftijd als pleegkind herwaarts. Sedertdien heeft hij onafgebroken in Nederland gewoond. Verzoeker is ingeburgerd. Zijn echtgenote bezat voor het huwelijk de Nederlandse nationaliteit. Hij is vertegenwoordiger van een zaadhandel en kan op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn gezin voorzien.

De in artikel 1, onder 6°., genoemde verzoeker is van Duitse herkomst. Hij is te Mannheim geboren en vestigde zich in 1924 in Nederland. Sedertdien heeft verzoeker onafgebroken hier te lande gewoond. Hij is niet voornemens zich elders te vestigen. Requestrant is werkzaam bij een handelsonderneming en kan op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn echtgenote voorzien.

De in artikel 1, onder 7°., genoemde verzoeker is te Hamburg geboren. In 1938 vestigde hij zich hier te lande. Sedertdien heeft verzoeker in verschillende plaatsen in Nederland gewoond. Hij gevoelt zich ingeburgerd. Als im- en exporteur van chemicaliën voorziet hij in eigen onderhoud en in dat van zijn echtgenote.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 8°., is van Pools-Duitse herkomst. Zij kwam in 1934 herwaarts en is sindsdien zonder onderbreking in Nederland woonachtig. Sedert haar komst hier te lande is requestrante als kloosterzuster op sociaal en maatschappelijk gebied werkzaam geweest. Thans is zij moeder-overste van een tehuis voor ouden van dagen te Watingen.

De in artikel 1, onder 9°., genoemde verzoeker is geboortig uit Breslau (Duitsland). Hij is sedert 1934 in Nederland woonachtig en gevoelt zich hier thuis. Als boekhouder voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 10°., is van Poolse herkomst. Hij vestigde zich in Juli 1917 in Nederland, heeft sedertdien onafgebroken hier te lande gewoond en gevoelt zich Nederlander. Requestrant geniet mijnwerkerspensioen.

De in artikel 1, onder 11°., genoemde verzoekster is te Zürich geboren uit Duitse ouders. In 1924, op zesjarige leeftijd, ging zij met haar moeder naar Nederlandsch-Indië, waar zij sedertdien onafgebroken heeft gewoond. Verzoekster genoot Nederlands onderwijs en is in het bezit van de akte van bekwaamheid als onderwijzeres. Zij is als leerkracht verbonden aan de Hollands-Chinese School te Batavia.

De in artikel 1, onder 12°., genoemde verzoeker is te Ukkel in België geboren uit een Amerikaanse vader en een van oorsprong Nederlandse moeder. In 1929 kwam hij naar Nederland en woonde hier te lande tot 1938, toen hij naar Nederlandsch-Indië vertrok. Aldaar heeft verzoeker sedertdien onafgebroken gewoond. Hij heeft er tijdens de bezettingsjaren lief en leed met de Nederlanders gedeeld. Na de bevrijding is hij gehuwd met een Nederlandse vrouw. Requestrant, die tijdens zijn verblijf hier te lande met goed gevolg aan de Rijksuniversiteit oude talen heeft gestudeerd, is als leraar werkzaam bij het Middelbaar Onderwijs te Medan. Een wetsontwerp houdende o.a. zijn naturalisatie was in 1940 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ahangig.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 13°., is geboren te Pëcs

(Hongarije). Hij kwam in 1929 naar Nederland en heeft sedertdien hier te lande hoofdverblijf gehad. Verzoeker is met een van huis uit Nederlandse vrouw gehuwd en is ingeburgerd. Hij is niet voornemens naar zijn geboorteland terug te keren. Als meubelmaker heeft hij een broodwinning.

De in artikel 1, onder 14°., genoemde verzoekster is te Aken geboren uit Nederlandse ouders. Door huwelijk met een vreemdeling heeft zij indertijd de Nederlandse nationaliteit verloren, terwijl zij na het overlijden van haar echtgenoot verzuimde tijdig de kennisgeving te doen bedoeld in artikel 8 van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap. Verzoekster is sedert 1915 zonder onderbreking hier te lande woonachtig. Als winkelierster voorziet zij in haar onderhoud.

De in artikel 1, onder 15°., genoemde verzoekster is in 1908 te Moskou geboren uit Russische ouders. Van 1918 tot 1929 woonde zij in de Verenigde Staten van Amerika, waar zij het Amerikaanse Staatsburgerschap verkreeg. In September 1929 huwde zij te New-York met een Nederlander en vestigde zich na het huwelijk met haar echtgenoot te Deventer. In 1942 is haar man in Duitse gevangenschap overleden. Daarop deed zij afstand van haar Nederlanderschap, omdat zij meende hierdoor te zullen ontkomen aan vervolgingen van de zijde van de bezetter. Zij is zich echter Nederlandse blijven voelen en wil haar beide kinderen, die Nederlanders zijn, hier te lande opvoeden. Verzoekster is eigenares van een dameskledingbedrijf en heeft voldoende middelen van bestaan.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 16°., is Nederlands onderdaan. Hij is te Djeboes op Sumatra geboren en heeft zijn gehele leven in Nederlandsch-Indië gewoond. In 1922 werd hij bij besluit van de Gouverneur-Generaal met Europeanen gelijk gesteld. Requestrant is als tijdelijk waarnemend hoofdopziener werkzaam bij de stadsreiniging te Batavia en voorziet aldus in het onderhoud van zich en zijn gezin. Een wetsontwerp houdende o.a. de naturalisatie van verzoeker was in 1940 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ahangig.

De in artikel 1, onder 17°., genoemde verzoeker is de zoon van een vader van Duitse en een moeder van Nederlandse herkomst. Hij is hier te lande geboren en getogen en gehuwd met een Nederlandse vrouw. Requestrant drijft voor eigen rekening een kapperszaak, welke een voldoende bestaan oplevert.

De in artikel 2, onder 1°., genoemde verzoeker is te Buer (Duitsland) geboren uit een staatloze vader en een van oorsprong Engelse moeder. Hij kwam op zesjarige leeftijd met zijn moeder herwaarts en woont thans een en twintig jaren zonder onderbreking hier te lande. Verzoeker diende in het Nederlandse leger van October 1939 tot Juli 1940 en na de bevrijding van het Zuiden van ons land bij de Stootroepen. Hij is met een van oorsprong Nederlandse vrouw gehuwd en gevoelt zich Nederlander. Als mijnwerker bij de Staatsmijn Maurits verdient hij het brood.

De in artikel 2, onder 2°., genoemde verzoeker is van Oostenrijkse herkomst. Hij kwam in 1923 herwaarts en is sedertdien zonder onderbreking hier te lande woonachtig. Requestrant is ingeburgerd en gevoelt zich Nederlander. Hij nam gedurende de bezettingsjaren actief aan het verzet deel en trad na de bevrijding als oorlogsvrijwilliger in Nederlandse militaire dienst. In Augustus 1946 is hij gedemobiliseerd. Verzoeker is als slagersknecht werkzaam.

De staatloze verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 3°., is te Groningen geboren uit Duitse ouders. Met een onderbreking, gedurende het tijdvak 1907—1914, heeft hij steeds in Nederland gewoond. Requestrant gevoelt zich hier thuis en is niet voornemens zich in het buitenland te vestigen. Eerste- en herhalingsoefeningen vervulde hij in het Nederlandse leger. Zijn echtgenote bezit de Nederlandse nationaliteit. Verzoeker voorziet als rijwielmonteur in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op de richtige nakoming van hun dienstverplichtingen voor kosteloze naturalisatie in aanmerking mogen worden gebracht.

Alle voorgedragen hebben zich tijdens de oorlog gedragen zoals van toekomstige Nederlanders mocht worden verwacht.

Ten aanzien van allen geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,
J. H. VAN MAARSEVEEN.